

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1114/2023
17.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Јанићијевић, адвокат из ..., против туженог ЈП "Електоропривреда Србије", Београд, ради утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2279/2022 од 09.11.2022. године, у седници одржаној дана 17.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2279/2022 од 09.11.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 7639/21 од 02.02.2022. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је засновао радни однос на неодређено време код туженог, на пословима помоћни полуквалификован радник, почев од 01.02.2016. године, да се обавезе тужени да га врати на рад и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилаца да туженом на име трошкова поступка исплати 45.500,00 динара у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 7639/21 од 02.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време на пословима помоћни полуквалификовани радник, почев од 01.02.2016. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 154.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2279/22 од 09.11.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 ... 18/20) на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог, почев од 01.02.2016. године до 31.03.2021. године, радио на истоврсним пословима, обављао физичке послове као помоћни радник и то по основу закључених више уговора о обављању повремених и привремених послова, непрекидно обављао послове из описа помоћног радника који су систематизовани Правилником о организацији и систематизацији радних места код туженог. Наиме, радно место помоћни полуквалификовани радник у систематизацији туженог описано је као извођење свих помоћних физичких послова на водовима и ТС свих напонских нивоа, ради искључиво у групи и под надзором старијих монтера, обавља и друге послове који одговарају његовој стручној спреми, наведене стручне и друге послове који су дефинисани у оквиру послова Техничког центра, као и друге послове који по основу одговарајућег уговора могу дефинисати и извршавати као услуге члану ЕПС групе и трећим лицима. Потребни услови за наведено радно место су II степен стручне спреме, општа врста стручне спреме и једна година радног искуства. Из Одлуке о отказу уговора о обављању повремених и привремених послова од 19.03.2021. године, произлази да се тужиоцу отказује уговор о обављању повремених и привремених послова од 28.12.2020. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да је рад тужиоца код туженог имао карактер радног односа, с обзиром да је тужилац у континуитету радио код туженог и обављао истоврсне послове, закључивањем више уговора о раду, супротно члану 197. Закона о раду, тако да је тужилац фактички ступио на рад, односно засновао радни однос на неодређено време код туженог дана 01.02.2016. године. Из наведених разлога, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца усвојили.

По оцени Врховног суда, на утврђено чињенично стање, погрешно су нижестепени судови применили материјално право.

Имајући у виду да је у утуженом периоду од 01.02.2016. године до 31.03.2021. године био на снази Закон о буџетском систему (“Службени гласник РС”, бр. 108/13 ... 72/19), који се у конкретном случају примењује на спорни правни однос, нису стечени услови за преображај радног односа тужиоца, у конкретном случају, да рад ван радног односа прерасте у радни однос на неодређено време.

Одредбом члана 27е став 34. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 108/13...72/19) прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Изузетно од става 34. овог члана, радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног

министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављање мишљења министарства, а што током поступка није утврђено да је прибављено. Укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основима, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених. Изузетно од става 36. овог члана, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, може бити већи од 10% укупног броја запослених, уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (став 35-37). Чланом 105. истог закона, прописано је да ако су одредбе других закона односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Према ставу Врховног суда, одредбе Закона о буџетском систему којима се прописује забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава су *lex specialis* значе да је радно ангажовање тужиоца било противно закону. Дакле, нема места примени одредбе члана 37. Закона о раду, на који члан се првостепени суд позвао у прилог основаности тужбеног захтева, јер се њеној примени супротставља одредба члана 27е став 34. у вези са чланом 105. Закона о буџетском систему. Прописима којима се ограничава број запослених на неодређено време императивног су карактера. Стога, они не могу бити дерогирани претпоставком преображаја радног односа из уговора о привременим и повременим пословима, те уговора о раду на одређено односно на неодређено време, јер би то довело до повећања броја запослених на неодређено време у односу на максимални број утврђења броја запослених на неодређено време код послодавца, који као корисник јавних средстава подлеже законском ограничењу.

Врховни суд је применом члана 165. став 2., у вези члана 153. став 1. и 154. ЗПП, обавезао тужиоца да туженом накнади трошкове поступка на име састава ревизије 33.000,00 динара, сагласно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, трошкове судских такси за ревизију 5.000,00 динара и одлуку по ревизији 7.500,00 динара, сагласно члану 28. Закона о судским таксама.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци, применом члана 416. став 1 ЗПП.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**